

Snehová vločka

Louise
Nealon

Krásne, pravdivé a dojímavé. MARIAN KEYES

Ljndeni

Snehová vločka

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Lindeni

Louise Nealon

Snehová vločka – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

Snehová vločka

Louise Nealon

Snehová vločka

Ljndeni

*Venujem svojim rodičom Tommymu a Hilde
za ich múdrosť, lásku a podporu.*

Karavan

Môj strýko Billy býva v karavane na lúke za mojím domom. Keď som prvý raz videla na ceste iný karavan, pomyslela som si, že ho niekto uniesol, asi iné dieťa. Až vtedy som sa dozvedela, že karavany sú určené na presuny. Billyho karavan sa nikdy nikam nepresúval. Stál na betónových tvárniach hneď vedľa mňa odo dňa, keď som sa narodila.

Billyho som zvykla navštevovať v noci, keď som sa bála zaspáť. Billy tvrdil, že z domu mám povolené vyjsť, iba ak vidím zo svojho okna mesiac, a ak mu donesiem zo záhrady želania. V noci po mojich ôsmych narodeninách ma výhľad na tlstý okrúhly mesiac poslal okamžite dole schodmi a zo zadných dverí, pod bosými chodidlami som mala mokrá trávu, trne na živom plote po mne chniapali a za rukávy pyžama ma ťahali naspäť.

Vedela som, kde sa dajú nájsť želania. Celý rákoš ich rástol blízko pri karavane, na druhej strane živého plota. Pooberala som ich jedno za druhým, tešilo ma tiché pukanie stonky a lepkavá šťava na jej odtrhnutom konci, nárazy jednej pápernatej hlavičky do druhej. Zaclonila som ich dlaňou, akoby som chránila pred vetrom sviečku, dávala som si pozor, aby som nestriasla ani jedno pierko, nevyslala ho do noci.

Pri trhaní som si v hlave zvrátila slabiky: pú-pa-va, pú-pa-va, pú-pa-va. V ten deň, ale skôr, sme si to slovo našli vo veľkom slovníku, ktorý mal Billy pod posteľou, mi vy-

svetloval, že *dandelion*, anglický výraz pre púpavu, pochádza z francúzskeho – *dents de lion* – levie zuby. Púpava sa rodila ako niečo pekné a jej okvetné lístky boli žlté a strapaté ako baletná suknička.

„Takto sa oblieka cez deň, ale kvet sa nakoniec musí uložiť na spánok. Schradne, vyzerá unavený, vyčerpaný, a keď si už myslíš, že je s ním koniec,“ Bily zdvihol päšť, „bum, zmení sa na hodiny.“ Vystrel prsty a spoza chrbta vyčaril bielu púpavu podobnú cukrovej vate. „Nafučený mesiacik. Celé sväté prijímanie želaní.“ Dovolil mi sfúknuť ich ako narodeninové sviečky. „Súhvezdie snov.“

Billy žasol nad kyticou želaní, ktorú som mu ponúkla, keď otvoril dvere karavanu. Pozbierala som ich, koľko som len vládala, aby som naňho urobila dojem.

„Vedel som to,“ povedal. „Vedel som, že akurát na tvoje narodeniny vyjde mesiac.“

Do prázdneho záväracieho pohára sme napustili vodu a sfúkli sme do nej vatové hlávky púpav, až sa pierka vznášala na hladine ako maličkí plavci na chrbtoch. Zatvorila som veko pohára a potriasla som želaniami, nadchýnala som sa, dívala som sa, ako tancujú. Pohár sme nechali na zvlhnutom štóse novín, presne za plastovým oknom karavanu.

Billy ohrial na plynovom variči za rajničku mlieka. Jeho kuchyňa vyzerala ako hračka, ktorú som túžia dostať na Vianoce. Zakaždým ma prekvapilo, že v skutočnosti funguje. Dovolil mi miešať mlieko, až kým nezovrelo a nevznikli na ňom tenučké biele vrstvy kožky, ktorú som potom zberala chrbtom varechy. Nasypal do mlieka kakaový prášok a ja som krúžila varechou stále dookola, až ma rozbolela ruka. Pariace sa hnedé mlieko sme preliali do termosky a vzali sme si ho na strechu k pozorovaniu hviezd.

Púpavové semienka sa v pohári ponorili až o niekoľko dní. Držali sa hladiny, viseli zo svojho vodného stropu, až sa napokon buď vzdali, alebo ich to prestalo baviť. Práve keď si už svet myslel, že je po nich, pod vodou sa objavili drobulinké zelené kľičky ako rastlinné morské panny, ktorým z ničoho nič rastú chvostíky. Billy ma vtedy zavolať, nech sa prídem pokochať tými nezdolnými drobcami, želaniami, čo odmietajú zahynúť.

Dnes mám osemnásť rokov. Klopem Billymu na dvere a som trochu nervózna. Už ho nezvyknem v noci navštevovať. Vonkajšia stena karavanu ma chladí na hánkach. Na okrajoch dverí je gumené tesnenie ako na chladničke. Zaborím do tej čvachtavej hmoty nechty a trošku z nej vyrpnem. Trhá sa v podobe hladkého pásu ako vrstva tuku zo šunky. Ozve sa šuchot papiera a vrzgot krokov po dlážke. Billy otvorí dvere a veľmi sa usiluje nedať najavo prekvapenie, že ma tam vidí.

„Nuž tak,“ povie cestou naspäť do svojho kresla.

„No čo, spiaca krásavica,“ oslovím ho. Dnes ráno nevstal na dojenie a musela som ho zastúpiť.

„Hej, prepáč.“

„A navyše na moje narodeniny,“ zdôrazním.

„Doboha, fakt,“ zaškľabí sa. „Zázrak, že ťa svätý Jakub nenechal v *leabe*.“

„O ničom nevedel. Mama mu to zabudla povedať.“

„Sme otrasní. A ktoréže to vlastne oslavuješ? Sladkých šestnásť?“

„Otrasných osemnásť.“

Pripíšem si malé víťazstvo, keď vidím, ako sa mu tvár sklada do pobaveného úškrnu. Počkám, kým sa mi obráti chrbtom pri napúšťaní vody do kanvice.

„Dnes mi prišli papiere z vysokej,“ poviem.

Zastaví tečúcu vodu a znovu na mňa pozrie. „A to dnes?“

„Hej. Vzali ma na Trinity College. Na budúci týždeň nastupujem.“

Zatvári sa smutne. Potom mi oboma rukami pevne zovrie plec a vzdychne. „Doriti, fakt som rád, že ti to vyšlo.“

„Vďaka.“

„Srať na čaj,“ mávne rukou a rozžiari sa. „Srať na čaj, radšej donesiem whisky.“

Pohrabe sa v komore. Taniere hrmocú, štós misiek sa rovno prevrhne. Billy sa pokúsi kolenom napchať lavínu riadu naspäť. Mám sto chutí to tu upratať, aby som mala čo robiť, ale on sa vzápätí triumfálne vynorí z komory s fľašou Jamesona.

„Všetko najlepšie k narodeninám, Debs,“ povie mi.

„Vďaka.“ Preberiem si od neho fľašu, ako keby to bola prvá cena v lotérii.

Obaja stojíme a sme v rozpakoch. Fakt nechcem, aby to bol môj nápad. Už by som mala byť dospelá. Už nemôžem prosíkať, aby sa niečo odohralo.

„Dnes v noci je jasná obloha,“ povie naveľa.

„A svinská zima,“ dodám.

„V komore je termofor, ak chceš.“ Billy vystrie ruku k dvierkam v strope a stiahne dole skladačí rebrík, čo vedie na strechu. V bagančiaciach vydupoce hore a za sebou vlečie spacák ako dieťa cestou do postele deku.

Dám zovrieť vodu. Pozerajú na mňa rárohy v karavane. Drevený model starodávneho lietadla visí nad posteľou. Sedí

na ňom drobný mužiček ako na hojdačke, v ruke drží ďalekohľad. Pokrstili sme ho Pierre, pretože má fúzy.

Horúci gumený termofor mi ohrieva ruky. Vyleziem po rebríku, beriem stupienky po dvoch, až kým mi nočný vietor neoveje tvár. Je to ako byť na lodi. Vlezieme do spacákov ako do kukiel a ľahneme si na galvanizovaný plech, ktorý kryje Billyho domov. Strecha je pod mojimi dlaňami chladná a klzká. Mám pocit, že ležím na ľadovej kryhe. Zadáваме sa na oblohu, ako keby len od našich pohľadov záviselo, či nespadne dolu.

Výhľad zo strechy karavanu je to jediné, čo sa nezmenšuje, čím som staršia. Počujeme šuchot kravských nôh v tráve. Dopotkali sa k nám, snoria a ňuchajú, sú zvedavé, čo sa deje. Vdýchnem vlhký dusný pot karavanu, ktorým napáchol spacák. Billy zaváňa cigaretami a naftou. Rukávy bundy mu prevísajú na vlnené prsty rukavíc. Okolo úst má pichľavý živý plot zo strniska a ten mu siaha krížom cez lícne kosti, spája sa s vlasmi za ušami.

„Máš pre mňa príbeh,“ povie Billy.

„Nechce sa mi rozprávať príbehy.“

„Ale chce,“ povie. „Ja vyberiem hviezdu.“

Predstieram, že ma to nenadchýna, len sa pohrávam so zipsom na spacáku. Zasuniem si za ucho pramienok vlasov a čakám, ktorá hviezda to bude.

„Vidíš Severku?“

„Najjasnejšiu hviezdu na oblohe? Asi sotva.“

„Ale ona nie je najjasnejšia. Najjasnejšie svieti Sírirus.“

„Vravel si mi, že Severka.“

„Tak som sa mýlil.“

„To ma šokuje.“

„Vidíš? Už som ti ju niekedy ukazoval?“

„Len zo dvestokrát, Billy, ale vždy si vravel, že je to najjasnejšia hviezda na oblohe.“

„Je druhá najjasnejšia.“

„A mám akože nájsť tú druhú najjasnejšiu?“

„Je to tá neďaleko dvojitého W.“

„Hej, viem, to je tá, ktorá len vyzerá ako najjasnejšia... ale nie je.“

„Len pozerám, či hovoríme o tej istej. No doboha. Takže vidíš tých päť hviezd, ktoré pri ňom vytvárajú to šiši W?“

Prizmúrenými očami škúlim na oblohu, pokúšam sa spájať body. Kedysi som sa tvárila, že vidím to, či vidí Billy. Neznášam, keď sa usilujem, div nevyskočím z kože, a aj tak nič nerozoznám. Z môjho pohľadu je to ako čítať Braillovo písmo, akurát že sú to svetlá, čo svietia zo vzdialenosti miliardy miliárd kilometrov. Je ich priveľa – ten ich dav, čo na mňa civie, opätuje mi pohľad, je hrozivý.

Čím som staršia, tým viac sa usilujem. Billy mi súhvezdia rozporciuje na obrázky a príbehy a pomáha mi ich rozoznávať. W patrí ešte k tým ľahším.

„Jasné, už viem,“ odpoviem. „Tá, čo vyzerá ako hojdacie kreslo.“

„No presne,“ prisvedčí. Pozriem na jeho ukazovák vystretý nahor, spája hviezdy do hladkých priamych línií. „Kasiopeine kreslo.“

„Tú si pamätám.“

„Aha, dobre. Porozprávaj mi o nej.“

„Veď ten príbeh poznáš, Billy,“ zavrtím hlavou.

„Od teba som ho ešte nepočul.“

Vzdychnem, aby som získala trochu času. V myslí sa mi už zhromažďujú postavy.

„No hovor,“ vyzve ma Billy.

„Kasiopeia bola v minulom živote kráľovnou – manželkou kráľa Kefea,“ pustím sa do vysvetľovania. „Aj on je tam hore. Kasiopeia bola fakt týpek. Pekná, ale ľudia ju považovali za čudáčku. Nosila rozpustené vlasy a stále chodila bosá a ľudí to šokovalo, pretože od kráľovnej čakali niečo iné. Porodila dcéru Andromedu a vychovala ju, aby mala rada a v úcte sama seba – vtedy to bolo fest radikálne. Jej slobodomyselnosť si mýlili s aroganciou. Rozchýrilo sa, že je to taká hipíčka, nie poriadna kráľovná, chodí si po svete bosá a má rada samu seba a svoju dcéru učí rovnakým spôsobom. Poseidón to nemienil tolerovať. Rozhodol sa, že ľuďom pripomenie, že nemajú čo hrať hlavnú úlohu. Tak vyslal morskú obludu, aby zničila kráľovstvo jej muža. Kasiopeia dostala odkaz, že kráľovstvo zachráni, iba ak obetuje svoju dcéru, a tak to urobila. Pripútala Andromedu reťazou ku skale na kraji útesu a nechala ju tam, nech zomrie.“

„Suka jedna,“ zahrešil Billy.

„No čo, nemala na výber. Inak by obluda pozabýjala všetkých.“

„Kurva, tí Gréci boli šibnutí. Môžem hádať, ako to s Andromedou dopadlo?“

„Môžeš.“

„Zachránil ju statočný princ?“

„Samozrejme,“ prikývnem.

Billy mi podá fľašu whisky. Napijem sa, popálím si hrdlo.

„Perzeus tú morskú obludu zabil, keď sa vracal z výpravy, na ktorej zahlušil Medúzu, a Andromeda si ho z vďačnosti musela zobrať,“ poviem.

„Klasika. A čo sa stalo s Kasiopeiou?“

Ukážem hore na ňu. „Je tam, sedí si vo svojom hojdamcom kresle. Poseidón ju k nemu priviazal, takže keď obieha

okolo Severného pólu, je hore nohami. Trčí v tom kresle a bude sa v ňom krútiť do konca času.“

„Ježišmária,“ zaúpie Billy. „Polovicu času byť dolu hlavou. To už potom asi človek vidí svet inak.“

„Ja by som akurát dostala závrat.“

„Spočiatku možno, ale potom by si si na to hádam aj zvykla.“

„Vďaka, ja som spokojná s gravitáciou.“

„Až taká spokojná, že bude v pohode, ak ťa strčím z tejto strechy?“

Tak mi štuchne do spacáka, že sa prekotúlam a zvrieknem. „Billy! Ty si chuj! To nie je smiešne!“

„Narodeninové štuchance sa ti nepáčia?“

„Prestaň,“ zavrčím, ale vnútri mi je teplo a milo. Myslím na svoj príbeh a ešte si dám hlt z fľaše. Už prvý dúšok whisky ma vyslal krúživým pohybom k oblohe.

Dochádzanie

Dnes nastupujem na univerzitu a zmeškala som vlak. Billy tvrdil, že ho stihnem. Meškala s dojením a ešte ma musel doviezť na stanicu. No a ja teraz prídem neskoro. Vlastne presne neviem, na čo prídem neskoro. Možno by som sa mala pokúsiť nájsť si priateľov. Som nervózna a bojím sa, že do obeda sa všetci lepší minú. Je týždeň nováčikov a ja som videla dosť filmov z univerzitného prostredia. Ak mám naraziť na budúcu najlepšiu priateľku alebo na milenca, stane sa to v prvý deň.

V Dubline som doteraz bola len v decembri. Billy ma sem každý rok vodi obzerať vianočnú výzdobu. Moja prvá spomienka na Dublin pozostáva z čakania na autobus domov na O'Connellom moste s Billym, to som mala iba päť alebo šesť rokov. Keď autobus konečne dorazil, tešila som sa, že konečne nastúpime a nebudeme musieť trčať na šľahajúcom daždi a vo vetre, ktorý prevracal dáždnyky. Billy zaklopkal šoférovi na okienko a ukázal mu desaťeurovku. Poskladal ju a pokúsil sa ju prestrčiť do škáry na mince, ako keby predvádzal kúzelnícky trik.

Šofér naňho zagánil. „A čo s tým mám akože robiť?“

Billy vytiahol bankovku a ustúpil cestujúcim, ktorí boli za nami, nech si zaplatia cestovné. „Určite tam máte dosť drobných, vedúci,“ povedal a kývol bradou smerom k cinkejúcim minciam.

„A vyzerám ako výherný automat?“ Šofér na nás gánil, až kým Billy necúvol.

Vystúpili sme z autobusu a boli sme zase na daždi. Odvtedy sme chodievali iba vlakom.

Bolo zvláštne pozorovať Billyho s ľuďmi, ktorých nepoznal. Nebol pri nich sebaistý. Keď ma chytil za ruku, nevedela som, či to robí kvôli mne, alebo kvôli sebe.

No aj tak sme si v meste našli trasu, ktorá nám vyhovovala. Roky sa zlievali dohromady, až sa z nich stal jeden: zastavili sme sa pri GPO a vzdali česť Cúchulainnovi a mládencom, potom sme prešli cez most a hore Dame Street až po Thomas Street k pekárni, kde nám hrozivá žena s cestovitou tvárou predala párky v cestíčku po päťdesiat centov. Billy raz ponúkol bezdomovcovi pri kanáli cigaretu. Posadili sme sa s ním na lavičku a zarozprávali sme sa tak, ako sa niektorí ľudia zarozprávajú pri kostolnej bráne po omši.

Na Grafton Street sme vo výklade obchodu Brown Thomas pozorovali, ako bábka štychá do topánky kladivom a klincom. Hračkárske vláčiky pufkali po svojich predurčených koľajach. Billy sa ma opýtal, čím chcem byť, keď vyrastiem. Ukázala som na pouličného muzikanta, namalovaného do podoby bronzovej sochy, a povedala som, že by som v pohode mohla byť ako títo tu, lebo ich prácou je rozdávať ľuďom šťastie. Alebo by som ešte mohla byť kňazom. Usmial sa a povedal: „Tak to ti držím palce.“

Billy ma odjakživa prehováral, aby som sa prihlásila na Trinity. „Je to jediná vysoká, na ktorú stojí za to ísť. Akurát dosť snobská.“ Ukazoval na vysoké kamenné múry a ostatné zábradlie bočného vchodu na Nassau Street, ale dnu sme nikdy nevošli. Podľa mňa si vôbec neuvedomil, že je to prístupné pre verejnosť. Ja som si Trinity vždy pred-

stavovala ako opak *Vykúpenia z väznice Shawshank*: situáciu, keď musíte Morgana Freemana podplatiť cigaretami a prekopať sa dnu.

Vlani, keď sme sa zo školy vybrali na veľtrh povolání, nešiel v stánku Trinity College žiadny Morgan Freeman. Bola tam žena so sivou tvárou v tmavomodrom nohavicovom kostýme, dala mi brožúru, pohľadom si premerala moju ošúchanú školskú uniformu a vyhlásila, že na Trinity College sa dostane len inteligenčná elita. Ale mýlila sa. Nešlo až tak o inteligenciu. Človek nemusí byť super bystrý, aby ho vzali na Trinity. Len musí byť tvrdohlavý.

Vo vlaku som stratila lístok a dôjde mi to až pri turniketoch na Connollyho stanici. Prejdem k búde s nápisom INFORMÁTOR a mužovi za sklom vysvetlím, čo sa stalo.

„Kde ste nastupovali?“ opýta sa.

„V Maynoothe.“

„Koľko stál lístok?“

„Nepamätám si.“

„Môžem vidieť nejaký doklad totožnosti?“

„Nijaký nemám.“

„A ako sa voláte, srdiečko?“

„Debbie. No, Deborah Whiteová.“

„Máte viac ako osemnásť?“

„Hej.“

„Nuž, Deborah, tak ste si vyrobili stoeurovú pokutu.“

Ukáže na malý nápis v dolnom rohu okienka, kde stojí UPOZORNENIE NA POKUTU, a podá mi popod sklo papier. Prebehnem ho očami: *Lehota splatnosti dvadsaťjeden dní – ak*

sa pokuta neuhradí – hrozí predvolanie pred súd – kde hrozí pokuta až do tisíc eur.

„Ja som stratila lístok,“ poviem mu.

„Moja, keby ste si ho boli kupovali, tak si pamätáte, koľko stál.“

„Lenže ja som to naozaj zabudla.“

„Ako vám mám veriť? Ukážte tento papier o pokute hen kontrolórovi pri turnikete a pomôže vám prejsť.“

Idem sama do Dublinu prvýkrát a rovno ako kriminálnik.

Zistím, že kráčam za ženou, ktorá ide do práce. Má na sebe bežecké tenisky, úzku sukňu a pančuchy, v jednej ruke drží pohár s kávou, v druhej aktovku. Pochoduje, ako keby sa pokúšala dohnať zvyšok dňa. Ja sa držím o niekoľko krokov za ňou. Prejdeme po širokom moste, ktorý pod našimi nohami vibruje, ako keby sa nás pokúšal rozveseliť.

Dostanem sa až na O'Connell Street, kým naberiem odvalu a opýtam sa policajta, či by mi neukázal, kadiaľ sa ide na Trinity. Zasmeje sa, ja sa začervenám a najradšej by som sa vyfackala. Vykročím tým smerom, ktorým ma poslal, a nesiem si nové rozhodnutie: musím vyzeráť ako človek, ktorý vie, kam má namierené.

Pred hlavnou bránou chvíľu počkám pri zábradlí, až potom vstúpim. Dívam sa, ako ľudia prúdia dnu a von z myšacej diery, ktorá vedie do budovy školy, a fakt by ma zaujímalo, prečo ten vchod urobili taký maličký. Pripomína mi

to jednu zlovestnú epizódu *Oprah*, ktorú som potajomky počula v šiestich rokoch. Keď môj starký ešte žil, denné televízne programy boli jeho kryptonit. Večer si dal uprostred dňa a potom už len sedel a civel: *Oprah*, *Sudkyňa Judy* alebo Anne Robinsonová v *Najslabšom ohnivku*. V tejto konkrétnej epizóde *Oprah* sa psychológ s ovisnutými vlasmi vyjadril, že prechod cez dvere spôsobuje krátkodobý výpadok pamäti. Publikum plné žien híkalo a prikyvovalo, všetky spomínali, koľkokrát už vyšli z jednej miestnosti, aby niečo urobili, a potom zostali bezradne stáť a iba sa škrabali za ušami.

Ja som vtedy odmietla opustiť obývačku, bola som presvedčená, že keď už teda viem, čo robia dvere, načisto by mi vymazali pamäť. Držala som sa kresla ako kliešť, hlavu som si strčila do škáry medzi epedami, kopala som a hrýzla mamu do rúk, keď sa ma odtiaľ pokúšala vytiahnuť. Večer som však rezignovala a dala som sa odtiahnuť do kuchyne na čaj. Prah som prekročila s myšlienkou, koľko asi potrvá, kým zabudnem, kto som.

Tieto dvere mi pripadajú ako vchod, ktorý má presne tú schopnosť vykonať niečo v tomto zmysle. Je jedno, kto som. Keď nimi raz prejdem, zmením sa. A nie som na to pripravená. Mám pocit, ako keby som si mala usporiadať pohreb.

Tvárim sa, akoby som na niekoho čakala, to pre prípad, že by ma niekto pozoroval. Hádzem pohľady na mobil a na hodinky a očami skúmam zvláštny sprievod, ktorý ma míňa. Androgýnnny grunge, snobské blejzre, kapri nohavice, pulóvre z Abercrombie and Fitch, tričká od Ralpa Laurena, veľké tašky posiate odznakmi nejakej obskúrnej politickej kampane.

Z bicykla zosadne dievča v žltom pršiplášti. Je to jeden z tých retro bicyklov, má vpredu prútený košík. Netuším,

ako jej ten pršiplášť môže tak svedčať. Má čierne vlasy. Ofinu. Pehy. Piercing v nose. Vyzerá šťastná – naradovaná, ale nie trápny spôsobom.

Ja mám na sebe svoje najlepšie džínsy a jednu z Billyho károvaných košiel, vyhrnula som si na nej rukávy. Vyzerám, ako keby som šla kopať zemiaky. Dívam sa, ako kočka mizne v myšacom vchode a prejde cezeň na predné námestie. Zhlboka sa nadýchnem a vykročím za ňou.

Stojím pod transparentom s nápisom Týždeň prvákov a až nepríjemne si uvedomujem, že som tu nová. Nevieť, čo som očakávala – možno kútik určený na nadväzovanie nových priateľstiev. Som zvyknutá vedieť, ako sa kto volá, akého má psa a ako sa správa jeho či jej otec, keď je opitý, kým riskujem, že ho oslovím. Sú tu stánky a stany plné ľudí, ktorí vyzerajú, že sa už navzájom poznajú. Prízvuk v angličtine majú taký úsečný, až od nich odskakujú dlažbové kocky. Motám sa tu ako ostýchavý duch a čakám, že si ma niekto všimne.

„Nazdar!“

„Ježiš.“

„Prepáč, nechcel som ťa vylákať.“ Oslovilo ma bradaté avokádo. „Som tu z Vegánskeho spolku a hráme hru na slovnú asociáciu, aby sme vysvetlili mýty, ktoré sa šíria okolo vegánstva. Takže ak poviem vegán, čo ti prvé zide na um?“

„Hitler.“

„Prosím?“

„Hitler bol vegán. Teda, aspoň sa to o ňom hovorí. Pravdepodobne to bola propaganda. Alebo nezmysly.“

„Okej, zaujímavé. Že si to slovo stále spájaš s týmto faktoidom, aj keď sa preukázala jeho nepravdivosť.“

„No, Hitler človeku nejako utkvie v hlave.“

„Myslíš, že by si mohla uvažovať o prechode na vegánstvo?“

„Neviem. Žijem na mliečnej farme.“

„Mliekarstvo berie bábätká od matiek,“ vyhlási a ja fakt neviem rozoznať, či to myslí žartom, alebo vážne. „Kravy sú stáročia modifikované pre ľudskú konzumáciu. Sú to Frankensteinove netvory, každá jedna z nich.“

„Ale Frankenstein mal iba jedného netvora,“ odpoviem.

Zmlkne a chvíľu nad tým uvažuje, potom v hlave dospeje k záveru: „Presne tak,“ prikývne, ukáže na mňa prstom, ako keby práve prebehol cez finiš a vyhral celý rozhovor.

„Ako sa voláš?“ skúsím to.

„Ricky.“

„Ricky,“ zopakujem. „Skúsím si to zapamätať.“

„To ti nevyjde.“ Ricky vyzerá, ako keby sa chystal niečo dodať, ale potom sa zarazí. „Staň sa vegánkou,“ povie namiesto toho a zdvihne päšť.

Postavím sa na koniec radu, len aby to vyzeralo, že niečo robím.

„Je toto rad na registráciu?“ To ma oslovilo dievča v žltom príšplášti.

„Myslím, že hej,“ odpoviem.

„Super, registráciu musím dnes zvládnuť. Čo budeš študovať?“ pokračuje.

„Angličtinu,“ odpoviem.

„Jéj, super, ja tiež. Si na intráku?“

„Ha?“

„Na intráku. Na internáte.“

„Nie, bývam doma. Asi hodinu cesty.“

„Fiha, takže ty dochádzaš! Aké to je?“ Vysloví to, ako keby sa naozaj zaujímala o moju vnútornú pohodu.

„No, zatiaľ som takto cestovala len raz.“

„Aha, jasné, sorry, to bola hlúpa otázka.“ Odmlčí sa.

„Mimochodom, ja som Santy.“

„Teší ma, Santy. Máš cool meno.“

„Vďaka, si zlatá. Moji rodičia sú strašne zažratí do gréckej mytológie.“

„Aha.“ Nikdy som nepočula, že by sa nejaký Grék volal Santy.

„A ako sa voláš ty?“ Santy má zelené oči, aké som videla iba v hudobných klipoch.

„Debbie.“

Zasmeje sa. „Prepáč, ja len... ukázala si na seba.“

„Naozaj? Jéj, pardon, nezvyknem sa predstavovať.“

Santy je z Dublinu, ale nerozpráva ako Dublinčania v Gaeltachte, tí mali taký snobský prízvuk, že mohli byť rovno aj zo zahraničia. Ona hovorí normálne. Ako človek s nohami na zemi. Nie rozmazaný fagan. Určite má nejakú strašnú chybu.

„Santy!“ Hrní sa k nám dievča v baretke. Je nízke a zavalité, na nose má drahé okuliare a v ruke hnedú koženú aktovku.

„Ahoj! Debbie, toto je moja spolubývajúca Orla. Je z Clare.“

„Teší ma,“ poviem a pevne dievčaťu potrasím rukou. Všetci ostatní vidiečania sú moji konkurenti. Je tu miesto

iba pre jednu vidláčku zo zapadákov. Ale nemusela som si robiť starosti. Orla rozpráva ako členka kráľovskej rodiny.

„Čo budeme dnes robiť?“ pozrie na Santy.

„Ja sa musím zaregistrovať,“ povie Santy.

„Super, aj ja.“ Orla vytiahne z aktovky fascikel. „Myslím, že mám všetko.“

„Mali sme si niečo priniesť?“ vyhrknem.

„Ty nemáš formuláre?“ opýta sa ma Orla.

„Aké formuláre?“

„Registrácia sa robí online. Pošlú ti e-mail.“

„Ešte som sa tam nedívala,“ poviem. „Doma máme nahovno internet.“

„Ach-jaj.“ Orla vyzerá, že sa za mňa hanbí. „Nemá zmysel stať v rade, ak si si nedoniesla tie formuláre.“

Santy nakloní hlavu nabok a zadíva sa na mňa, ako keby som bola túlavý pes, ktorého našla vo svojej záhrade. „To je v poho, registrovať sa dá hociktorý deň tento týždeň,“ povie. „Aj tak nám iba rozdajú kondómy a pišťalku proti znásilneniu.“

„Dostávajú tie pišťalky proti znásilneniu aj chalani?“ opýta sa Orla.

„Asi hej,“ prikývne Santy. „Keby ich nedali každému, bol by to sexizmus.“

„Nevieš, kde by som našla počítač?“ opýtam sa.

„Bola si v knižnici?“ Orla ma očividne pokladá za debila.

„No jasné, sorry,“ poviem a s ospravedlňovaním vycúvam z radu.

„Je tamtým smerom,“ povie Orla a ukáže opačným.

„Vďaka.“

Predstieram, že idem do knižnice. Otvorím si kabelku a prepočítam si mince, či mám dosť na lístok domov.

Nie si žiadna Maud Gonnevová

Tašku si hodím do kuchyne a idem rovno na dvor. Billyho nájdem v jednom koterci, chystá sa z fľaše nakŕmiť novorodené teliatko. V ruke drží veľký plastový obal a z diery, kde by malo byť veko, trčí hadička. Všimne si, že ho pozorujem, a s prehnane tajnostkárskym výrazom sa prikradne k svojej obeti. Teliatko sa splaší, len čo naň položí ruku.

„No tak, no tak, poď sem, ty chujko.“ Chytí teliatko za chvost a ťahá ho k sebe.

„Pička, keď už,“ opravím ho. „Je to baba. Aj kravám stále nadávaš do bastardov, a to sú baby.“

„Deň, keď sa budem musieť zaoberať rodovou identitou kravy, je deň, keď si ľahnem na chrbát a objednáam si eutanáziu.“ Strčí plastovú hadičku kravke do pysku a do krku, potom obráti fľašu hore dnom a podrží jej ju nad hlavou. Kolostrum prúdi z fľaše do telacieho žalúdka. Rada by som vedela, či ho chuderka aspoň cíti na jazyku.

„Vyzeráš nejaká otrasená,“ povie Billy.

„Aj som.“

„Aký bol dnešok?“

Potrasiem hlavou a cítim, že červeniem.

„Až taký zlý?“

„Prečo si mi nikdy nepovedal o Grékovi, ktorý sa volá Santy?“ vyletí zo mňa.

„Ha?“

„Stretla som takú babu. Volá sa Santy.“

„No pekne,“ pokýva hlavou.

„A ja som si myslela, že poznáš všetkých.“

„Grékov? Celú antickú civilizáciu? To mi lichotíš.“

„Hovoríš o nich tak, akoby si ich poznal.“

Billy si zvnútra do líca ťobne jazykom, ako keby sa v hlave pokúšal niečo zrútať. „Len aby sme si rozumeli. Hneváš sa na mňa, lebo som ti nepovedal niečo, čo som si myslel, že už vieš.“

„Nie. Hnevám sa na teba, lebo rozprávaš, akoby ti všetko patrilo.“

„Ale, ale... to mi je teda riadne obvinenie.“

Preskočím bránu a sadnem si so skríženými nohami na slamu. „A ja teraz zniem ako sprostana.“

„To teda. A to dievča... nevolá sa náhodou Xanthe? X-a-n-t-h-e. To je totiž grécke meno.“

„Kurvafix!“ zrútim sa na slamu. Do hlavy sa mi valí krv. „A ja som ju oslovovala ako nejakého Santu...“

„No vidíš, tak už vieš.“

„Ako som mohla dožiť až dodnes bez toľkých vedomostí?“

„Viem, že nič neviem. To povedal Sokrates. Mimocho- dom, aj o ňom sa bežne vie. Netajím ho.“

Zdvihnem steblo slamy a zavrútim si ho v prstoch. Keď otváram a zatváram ľavé oko, mení sa z dvoch rozmazaných stebiel na jedno. „Strašne nerada som za hlúpu.“

„Ale ty nie si hlúpa. Len, čo ja viem, naivná?“

„To znelo pohrdavo.“

„Nie je to ani trochu pohrdavé. Naivita je super slovo. Mala by si si ho vyhľadať.“

„Už mi daj pokoj.“

„Pochádza z latinského výrazu *naivus*, čiže naturálny alebo vrodenný. A rovnaký koreň má francúzske slovo *naître*. Na-

rodiť sa.“ Vytiahne hadičku teliatku z pysku. Vlečie sa po slame ako pupočná šnúra. „Všetci sme naivní. Iná možnosť nie je.“

„To musí byť vyčerpávajúce, stále tak hlboko uvažovať.“

„Naučil som ťa všetko, čo viem,“ odvetí a s rinčaním otvorí bránu.

„To je podľa mňa práve ten problém.“

„Urobíš mi olovrant?“

„Mám na výber?“

Vystriem ruku a vytiahne ma zo slamy.

Vonku pred stajňou prejdeme popri troch mŕtvych teľatách navŕšených na sebe.

„Všimla si si na tomto tu niečo čudné?“ spýta sa Billy a štuchne to uprostred.

„Že je po ňom?“

Obráti čižmou teľa. „Nohy má uprostred brucha.“

„Už je to tu ako v Černobyle,“ poviem. „Čo bolo tým druhým dvom?“

„Boli príliš veľké. Býčkovia sú priveľkí, kravy ich nevedia vytlačiť. Robil som, čo sa dalo, ale títo tu padli za obeť.“

„Uf.“ Prikývnem a pokúsim sa nejako zvládnuť svoje pocity z tej informácie, ako keby ich to, že o probléme už niečo viem, mohlo zmierniť.

Vytiahnem z chladničky šunku, paradajky a maslo, hodím to všetko na stôl.

„Keď poviem vegán, aké prvé slovo ti zide na um?“ spýtam sa.

„Hitler,“ povie Billy.

„Aj mne.“

„No, hoci on vegán asi skôr nebol.“

„Hej, viem.“

Začnem krájať paradajky na polovičky. „Nepožiadala som včas o grant.“

„Prečo?“

„Lebo som alergická na realitu.“

„To budeš musieť prekonať. Mohol by som ti tento rok nejako zaplatiť školné?“

„To si nemôžeš dovoliť.“

Vodu do kanvice napúšťa cez pyštek. „Ty si nemôžeš dovoliť nejst' na vysokú. Potrebuješ odtiaľto vypadnúť.“

„Nie som na to pripravená.“

„Čo tým chceš povedať? Že nie si pripravená? Mala by si byť už celá žeravá, kedy vypadneš.“

„No a nie som,“ odvrknem. „Nemáme tu ani len poriadny internet.“

„Zo strechy tej mojej chajdy nechytám signál,“ povie Billy.

„Nemám peniaze na notebook.“

„O to tu ide? Nemôžeš chodiť na vysokú, lebo tu máme nanič internetové spojenie?“

„Nejde len o to. Je tam kopa ďalších vecí. Ako napríklad, kto sa postará o mamu.“

„To nie je tvoja úloha.“

„Vieš, teraz to hovoríš, ale niekto na ňu musí dozrieť. A ten niekto nie si ty.“

„Aby bolo zase jasno, tak ani tebe to ktovieako nejde.“ Posadí sa za stôl. „Odkedy je z teba matka Tereza? Stále si hľadáš výhovorky, aby si tu mohla zostať, hoci by si odtiaľto mala utekať, ako keby ti za päťami horelo.“

„Len jeden rok. Urobím si ročnú pauzu. Môžem si štúdium odložiť a o rok sa tam vrátiť. Nech to robím poriadne.“

„Vieš, nikdy nie je ten správny čas niečo začínať.“

„Ale je. Chcem bývať v meste.“

„Tak moment.“ Zdvihne ruku a preglgne kusisko sendviča. „Vyjasnime si to. Prišla si celá traumatizovaná, lebo si tam bola niekoľko hodín, a hovoríš, že sa tam chceš presťahovať?“

„Požiadam o ubytovanie na internáte.“

„V meste, ktoré ťa práve na smrť vydesilo.“

„Tento rok si našetrím. Nemusíš mi platiť toľko ako Jamesovi.“

„Toho sa fakt nemusíš báť. Neplatím mu dosť za toľko roboty, čo urobí na dvore, a nie to ešte za ten čas, ktorý strávi dozeraním na tvoju matku. To všetko robí totiž pro-bono.“

„Daj mi len toľko, aby som sa mohla na budúci rok odšťahovať.“

„A vyhadzovať prachy na nájomné v nejakej králikárni v meste?“

„Ludia to tak robia,“ pokrčím plecami.

Oblizne si oba ukazováky a pozberá nimi chlebové omrvinky ako dieťa. „Skúsím ti zohnať karavan.“

„Takže to je áno?“ zhíkнем.

„To je akurát prd vo vetre.“

„No ale ja sa tam aj tak nevrátiť. Nemôžem.“

„Môžeš a vrátiš sa.“

„Nedonútiš ma.“

„Ježišmária, Debs, počuješ sa? Uvedomuješ si, že trepeš ako rozmazané decko? Toto s tebou urobil jeden jediný deň v Dubline!“

Zakloním hlavu a pokúšam sa zahnať slzy naspäť. Vždy bolo ľahké rozplakať ma. Strašne sa za to neznášam, a tým viac plačem. Teraz len zopárkrát smrknem.

Billy vzdychne, moje slzy ho uviedli do rozpakov. „No tak, už stačilo. Hore hlavu, snehová vločka.“

„Nevolaj ma tak.“

„*Nevolaj ma tak*,“ posmešne ma napodobní.

„Si strašné decko,“ zavrčím, ale už sa mu to podarilo. Prestala som plakať. Rukávmi košele si poutieram slzy.

„Debs.“ Počká, kým naňho pozriem. „Mesto ťa vyplašilo. Nedaj sa tým zastaviť. Spoznaj ho.“

„Vieš, že mojou jedinou skúsenosťou s tým mestom je, keď som sa s tebou motala okolo Collins Barracks a GPO?“ spýtam sa ho.

„Ha, to som sa ťa pokúšal zlanáriť k radikálom. Ale nie si žiadna Maud Gonnevová.“

„Ani ona taká nebola. Angličanka, z ktorej sa stala múza írskych revolucionárov. Ako sa jej to asi tak podarilo?“ Do čaju si namočím keksík s figovou náplňou.

„Jej otec pochádzal z grófstva Mayo. Sotva mohla za to, že sa narodila v Anglicku. A veľmi rýchlo sa rozlúčila so svojou naivitou.“

Vlhký keksík si hodím do úst práve včas, aby sa nerozpustil v čaji. „Dovolila, aby z nej urobili mýtus.“

„A to je zlé?“

„Podľa mňa áno.“

Billy sa postaví a v ponožkách sa napoly kľže, napoly kráča k zadným dverám. „Tento rok pôjdeš na vysokú a basta,“ vyhlási. „Aj keby som za to musel zaplatiť.“ Zohne sa a natahuje si čižmy. „Nauč sa šoférovať a ja vyriešim internet,“ dokončí a zabuchne za sebou dvere.

Saoirse

Náš dom sa krčí v zákrute na úpätí kopca. Hovoríme mu Hodinárov kopec, lebo tak volajú muža, ktorý žije v bungalove na jeho vrchole. Netuším, ako sa volá naozaj a prečo mu všetci hovoria Hodinár. Hodinár sa každý deň preženie popri našej bráne na bicykli, ide si do obchodu po noviny. Nikdy nepozdraví. Smrdí ako prastará mačina a okrem neho nepoznám nikoho, kto fajčí fajku. Občas ho James najme, aby stál v medzere, keď ženieme dobytok, a vtedy sa s ním z povinnosti porozprávam, lebo je starý a osamelý. Veľa toho nenahovorí, ale občas sa pokúša uhádnuť, koľko mám rokov. Vždy ma pokladá za oveľa mladšiu a skepticky si ma premeriava pohľadom, ak sa mi ho chce opraviť.

Náš dobytok sa pasie na lúkach popri ceste, ktorá sa vinie z Hodinárovho domu až do dediny. Kostolná veža vykúka nad stromami. Živé ploty sú skrátene tak, aby dopĺňali výhľad, ktorý rámcujú konáre dvoch starých dubov z oboch strán cesty. Na vnútornej zákrute kopca oproti nášmu domu je tabuľka s nápisom *Fáilte*, víta ľudí, ktorí prechádzajú našou dedinou, keď idú niekam inam.

Kedysi sme mali drevenú tabuľku, visela na stene pri našom vchode. Billy ju vyrobil na moje siedme narodeniny. V skutočnosti som chcela koňa, ale mama povedala, že mi to nedovolí. Tak som namiesto toho dostala možnosť pomenovať dom, a to nebola vec. Ale Billy z toho vec urobil, lebo to nič nestálo, a tak som nazvala dom tak, ako som chcela